

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Terram varijs modis, ob hominum peccata, redi inutilem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

culta. Propter nos amnes fluunt; promanant fontium scatibra; mare ad negotiandum naues admittit; e fodiis effodiuntur opes. At quid opus est, hec persequi? Deus ipse salutis nostra causa, inter homines conuersatus est; Verbum caro factum est, & habitauit in nobis; sol ipse iustitia medius eorum factus est, qui sedent in tenebris. Vita ipsa venit ad mortem, mortem autem crucis: ob mortuos resurrexit; Spiritus S. charismata distribuit: multiplices coronas promisit; delicias Paradisi; regni caelestis gloriam; & cetera, que numerari non queant. merito ut exclamemus. Quid retribuemus Domino, pro omnibus, que retribuit nobis?

C A P V T X V I I I .

Varij modi, variegatæ causæ, ob quas terræ elementum indolem mutat, & verò, suapte natura immobile, tremit.

Magnum diuinæ beneficentiae argumentum est terra, cuius muneribus, quia non solum æquissimum est priuari ignauos, sed multò etiam justius plecti quosdam, qui in ea, in ignominiam Conditoris, viuunt: meritò eadem etiā subinde sit diuinæ iustitiæ & speculum, & instrumentum. In ea enim nonnunquam Numinis ira luculentè appetet. Neque vñus est per illam puniendi modus. 1. Terræ relinquuntur deserta, ait Prophætes. Vbi nemo habitat, ibi nemo arat, nemo metit. Quæ incolas habet, regio, inquit Xenophon, magni pretij possesso est; eadémque, si ab hominibus deserta sit, etiam commodis ipsis caret. Terra ergo deserta deserit & ipsa: ac sæpe preuenit, vt deseratur. Nam 2. Etiam si sint, qui stiuam torqueant, qui vomere lacunam faciant, qui sulcum imprimant, qui semen jaclent; immò qui cunctum aracris terram vertant, tamen nonnunquam aquæ pessima sunt. & terra steriles. 3. Aliquando aquæ penitus nullæ sunt, si clausum fuerit calum, & non pluerit, propter peccata mortalium. 4. Aliquando nimia sunt, vt computrescant semina; & tantæ, vt terram non rigent, sed mergant: sicut in diluvio accidit. 5. Aliquando imbres frigore concrescunt, vt percutiant: sic fata verberantur, longi, perit labor irrigitus anni. En pluam eras, ait, hac ipsa hora grandinem multam nimis. 6. Aliquando iam thaua Ceres manus & falcem postulat, cum noxiæ animantes spem propinquam

I.

II.

Isa. 6. 11.
Xenophon.
lib. 4. de In-
stitut. Cyri.

4. Reg. 2. 19.
3. Reg. 8. 35.

Gen. 7. 4.

Exod. 9. 18.

Exod. 10. 4. quam depopulantur. *Ecce ego indueam cras locustam in fines tuos, que operias superficiem terre, ne quidquam eius apparent; sed conatur, quod residuum fuerat grandini.* 7. Aliquando ira incepit

Gen. 19. 24. Deus terram cælestibus flammis vastat. Sic *Dominus pluit super Sodomam & Gomorrham, sulphur & ignem a Domino de calo.* Nihil

vtique tunc viruit, in illis campis; in quibus vel ipsa poma, eni^m hodie, leui pressu, in vagum puluerem fatiscant. Nec opus est pi- ce; sole potest mundi Gubernator solum exurere: quo jubent, aliâs & præsentia huius astri salubriter calefacit, & absentia vtiliter refrigerat; aliâs siue absens sit, siue præsens, omnia denudat; ut vel bustū fiant, vel obscurum chaos, & facies noctu- na; eclipsi lumen eius obuelante. Quanquam enim ista super-

Senec. lib. 6. fias, etiam in natura caussas habent; falsum est tamen, nihil ho- nat. q. q. c. 3 rum Deos facere, nec irâ numinum cœlum concuti, aut terram; n^{on} Stoicus præsumere animo jussit.

II.
Senec. in Thyeite. Apud veteres tragœdos, Atreo Mycenarum rege, Thyci fratri suo filium epulandum præbente, fingitur sol, facinoris immanitatem abominatus, radios suos resorbuisse; immò, ne polueretur, aufugisse. Ita tenebris terras operuisse erubeicentem naturam, canunt Poëtæ, qui sibi videbantur irati Dei offendicu- nem gravius exprimere non posse. Nimirum, ut pictor excellens tabulæ à se picta cortinam obduxit, ne à futore, ultra erepidam sapiente, aut alio Momo opus carpente aspiceretur: ita Deus quoque texit olim in Ægypto, nona plaga, terras; &c. Filio sua moriente, trium horarum interallo, cœli lumen extinxit, ut & stenderet, vel naturam pati, vel naturæ authorem; eaq; proprii indignos esse mortales, qui lucem, qui orbem, qui orbis Condito- rem intuerentur, quem crucifixerunt. *Eodem momento die, at*

Tertullian
Apol. aduers.
Gent. c. 21. Tertullianus, medium orbem signante sole, subducta est. Deliquum utiq; putauerunt, qui id quoq; super Christo prædicatum, nō scierunt. Et tamen eum mundi casum relatum in archiuis vestris habetis. Sci- licet, quia nihil deformius est peccato, debebat ea deformitas sig- nificari, per terram quoque deformatam. Ut enim lux rebus omni- bus videtur colorem gratiamque affundere; ita nox, cum die, aufert omnem terris venustatem: &c, velut domum, ob funus

Principis in luctum conjectam, pullata atraque facit vniuersa-

que